

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1606/2002

2002 m. liepos 19 d.

dėl tarptautinių apskaitos standartų taikymo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁽²⁾,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos⁽³⁾,

Kadangi:

- 1) 2000 m. kovo 23 ir 24 d. Europos Vadovų Taryba Lisabonoje pabrėžė poreikį spartinti finansinių paslaugų vidaus rinkos sukūrimą, nustatyti 2005 m. kaip paskutiniuosius metus, kada turi būti įgyvendintas Komisijos Finansinių paslaugų veiksmų planas, ir paskatino imtis žingsnių, kad būtų lengviau palyginti viešai parduodamų įmonių finansines ataskaitas.
- 2) Siekiant prisidėti prie geresnio vidaus rinkos funkcionavimo turi būti reikalaujama, kad viešai parduodamos įmonės, rengdamos savo suvestines finansines ataskaitas, taikytų tuos pačius aukštos kokybės apskaitos standartus. Be to, svarbu, kad finansinėse rinkose veikiančių Bendrijos įmonių taikomi finansinės apskaitos standartai būtų priimami tarptautiniu mastu ir būtų išties visuotiniai. Tai reiškia vis didesnę šiuo metu tarptautiniu mastu naudojamų standartų suartinimą, siekiant nustatyti vienus visuotinius apskaitos standartus.
- 3) 1978 m. liepos 25 d. Tarybos direktyva 78/660/EEB dėl tam tikrų rūšių bendrovių metinės finansinės atskaitomybės⁽⁴⁾, 1983 m. birželio 13 d. Tarybos direktyva 83/349/EEB dėl konsoliduotos finansinės atskaitomybės⁽⁵⁾, 1986 m. gruodžio 8 d. Tarybos direktyva 86/635/EEB dėl bankų ir kitų finansų įstaigų metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės⁽⁶⁾ ir 1991 m. gruodžio 19

⁽¹⁾ OL C 154 E, 2001 05 29, p.285

⁽²⁾ OL C 260, 2001 09 17, p. 86

⁽³⁾ 2002 m. kovo 12 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2002 m. birželio 7 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ OL L 222, 1978 08 14, p.11. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/65/EB (OL L 283, 2001 10 27, p. 28).

⁽⁵⁾ OL L 193, 1983 07 18, p.1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/65/EB.

⁽⁶⁾ OL L 372, 1986 12 31, p.1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/65/EB.

d. Tarybos direktyva 91/674/EEB dėl draudimo įmonių metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės⁽⁷⁾ taip pat skiriamos Bendrijos įmonėms, kuriomis viešai prekiaujama. Šiose direktyvose nustatyti reikalavimai ataskaitoms negali užtikrinti visų Bendrijos įmonių, kuriomis viešai prekiaujama, finansinių ataskaitų aukšto lygio skaidrumo ir palyginamumo, o tai yra būtina sąlyga sukurti efektyvią, sklandžią ir našią integruotą kapitalo rinką. Todėl reikia papildyti teisės aktus taikomus įmonėms, kuriomis viešai prekiaujama.

- 4) Šis reglamentas siekia prisidėti prie efektyvaus ir rentabilaus kapitalo rinkos finansavimo. Investuotojų apsauga ir pasitikėjimo išlaikymas finansinėse rinkose taip pat yra svarbus vidaus rinkos sukūrimo šioje srityje aspektas. Šis reglamentas sustiprina kapitalo judėjimo laisvę vidaus rinkoje ir leidžia Bendrijos įmonėms konkuruoti lygiomis teisėmis dėl Bendrijos ir pasaulio kapitalo rinkose esančių finansinių išteklių.
- 5) Bendrijos kapitalo rinkų konkurencingumui svarbu, kad Europoje naudojami finansinių ataskaitų rengimo standartai susilietų su tarptautiniais apskaitos standartais, kuriuos galima visuotinai naudoti sandoriams arba kotiravimui abipus sienos visame pasaulyje.
- 6) 2000 m. birželio 13 d. Komisija paskelbė komunikatą „Dėl ES Finansinės apskaitos strategijos: kaip žengti pirmyn“, kuriame buvo pasiūlyta, kad visos Bendrijos įmonės, kuriomis viešai prekiaujama, rengtų suvestines ataskaitas pagal vieningus apskaitos standartus, t.y. pagal Tarptautinius apskaitos standartus (IAS) ne vėliau kaip nuo 2005 m.
- 7) Tarptautinius apskaitos standartus (IAS) rengia Tarptautinių apskaitos standartų komitetas (IASC), kurio tikslas – parengti vieningus visuotinius apskaitos standartus. Pertvarkydama IASC, 2001 m. balandžio 1 d. naujoji Valdyba vienu iš pirmųjų sprendimų pervadino IASC Tarptautine Apskaitos Standartų Valdyba (IASB), o tarptautinės apskaitos standartus – Tarptautiniais Finansų Apskaitos Standartais (IFRS). Kai tik įmanoma ir jei šie standartai užtikrina finansinės atskaitomybės Bendrijoje skaidrumą ir palyginamumą, jie turi būti privalomi visoms Bendrijos įmonėms, kuriomis viešai prekiaujama.
- 8) Šiam reglamentui įgyvendinti reikalingos priemonės turi būti priimtos remiantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/468/EB, nustatančiu Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką⁽⁸⁾ ir atsižvelgiant į Europos Parlamente 2002 m. vasario 5 d. Komisijos padarytą deklaraciją dėl finansines paslaugas reglamentuojančių teisės aktų įgyvendinimo.
- 9) Kad tarptautiniai apskaitos standartai būtų pritaikyti naudoti Bendrijoje, pirmiausia reikia, kad jų taikymas atitiktų pagrindinius pirmiau išvardintų direktyvų reikalavimus, t.y. kad tokio taikymo rezultatas būtų tikras ir teisingas finansinės padėties ir įmonės veiklos atskleidimas - į šį principą turėtų būti atsižvelgiama

⁽⁷⁾ OL L 374, 1991 12 31, p.7.

⁽⁸⁾ OL L 184, 1999 07 17, p.23.

minėtųjų direktyvų prasme, tačiau tai nereiškia, kad kiekviena ir visos direktyvų nuostatos būtų griežtai taikomos;; antra – remiantis 2000 m. liepos 17 d. Tarybos išvadomis, kad šis standartų taikymas prisidėtų prie Europos žmonių gerovės ir galiausiai, kad atitiktų pagrindinius kokybės kriterijus, kurie keliami finansinių ataskaitų informacijos kokybei, kad šios ataskaitos būtų naudingos tiems, kas jomis naudojasi.

- 10) Apskaitos techninis komitetas turi suteikti Komisijai paramą ir pasidalinti patirtimi vertinant tarptautinius apskaitos standartus.
- 11) Siūlomų tarptautinių apskaitos standartų tvirtinimo mechanizmas turi būti spartus ir efektyvus ir taip pat būti priemonė pagrindinėms suinteresuotoms šalims pateikti, atspindėti informaciją apie tarptautinius apskaitos standartus bei ja keistis, visų pirma toms, kurios nustato nacionalinius apskaitos standartus, dirba vertybinių popierių, bankų ir draudimo priežiūros srityje, centriniais bankams, taip pat ir ECB, apskaitos specialistams, ataskaitų rengėjams ir tiems, kas jomis naudojasi. Mechanizmas turi būti priemonė, skirta skatinti bendrą Bendrijoje priimtų tarptautinių apskaitos standartų supratimą.
- 12) Vadovaujantis proporcingumo principu šiame reglamente numatytos priemonės, reikalaujančios kad įmonėms, kuriomis viešai prekiaujama būtų taikomi vieningi tarptautiniai apskaitos standartai, reikalingi pasiekti tikslą prisidėti prie efektyvaus ir rentabilaus Bendrijos kapitalo rinkų funkcionavimo ir tuo būdu sukurta vidinė rinka.
- 13) Vadovaujantis tuo pačiu principu reikia palikti valstybėms narėms galimybę leisti įmonėms, kuriomis viešai prekiaujama, arba reikalauti iš tokių įmonių rengti metines ataskaitas pagal tarptautinius apskaitos standartus, priimtus šiame reglamente nustatyta tvarka. Valstybės narės taip pat gali nuspręsti leisti ir kitoms įmonėms arba reikalauti iš kitų įmonių taip rengti suvestines ataskaitas ir/arba jų metines ataskaitas.
- 14) Siekdama palengvinti keitimąsi nuomonėmis ir leisti valstybėms narėms koordinuoti savo pozicijas, Komisija turi reguliariai informuoti apskaitos reglamentavimo komitetą apie įgyvendinamus projektus, svarstytinus dokumentus, nurodyti IASB paskelbtas gaires ir projektus bei apie apskaitos techninio komiteto laukiantį techninį darbą. Taip pat svarbu, kad apskaitos reglamentavimo komitetas būtų nuo pat pradžių informuojamas, jei Komisija ketina nesiūlyti priimti tarptautinio apskaitos standarto.
- 15) Komisija, svarstydamą ir parengdamą pozicijas, kurių laikysis dėl IASB paskelbtų dokumentų ir pranešimų, rengiant tarptautinius apskaitos standartus (IFRS ir SIC-IFRIC) turi atsižvelgti į tai, kad Europos įmonėms, veikiančioms globalinėje rinkoje, svarbu išvengti konkurencingumo sumažėjimo, ir kiek įmanoma į Apskaitos reguliavimo komiteto delegacijų išreikštas nuomones. Komisijai atstovaujama IASB sudarančiose organuose.

- 16) Tinkamas ir griežtas taikymo režimas yra investuotojų pasitikėjimo finansinėmis rinkomis sustiprinimo pagrindas. Valstybės narės pagal Sutarties 10 straipsnį turi imtis atitinkamų priemonių, kad užtikrintų, jog būtų laikomasi tarptautinių apskaitos standartų. Komisija ketina kartu su valstybėmis narėmis per Europos vertybinių popierių reglamentuotojų komitetą (CESR) parengti bendrą poziciją dėl taikymo.
- 17) Be to, būtina leisti valstybėms narėms atidėti kai kurių nuostatų taikymą iki 2007 m. toms įmonėms, kuriomis viešai prekiaujama ir Bendrijoje, ir reguliuojamoje trečiosios šalies rinkoje, jau taikančioms kitokius tarptautiniu mastu priimtus standartus suvestinėms ataskaitoms parengti bei toms įmonėms, kurios viešai prekiauja tik skolos vertybiniais popieriais. Tačiau labai svarbu, kad ne vėliau kaip iki 2007 m. visoms Bendrijos įmonėms, kuriomis viešai prekiaujama Bendrijos reguliuojamoje rinkoje, būtų taikomi vieningi visuotini tarptautiniai apskaitos standartai (IAS).
- 18) Siekiant sudaryti galimybę valstybėms narėms ir įmonėms reikiamai prisitaikyti, kad būtų galima taikyti tarptautinius apskaitos standartus, kai kurias nuostatas reikia taikyti tik 2005 m. Turi būti parengtos atitinkamos nuostatos dėl įmonių IAS taikymo pirmą kartą dėl šio reglamento įsigaliojimo. Tokios nuostatos turi būti parengtos tarptautiniu mastu, tam kad priimti sprendimai įgautų tarptautinį pripažinimą.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Tikslas

Šio reglamento tikslas – tarptautinių apskaitos standartų priėmimas ir naudojimas Bendrijoje, siekiant suvienodinti 4 straipsnyje minimų bendrovių pateikiamą finansinę informaciją, kad būtų užtikrintas finansinių ataskaitų aukšto lygio skaidrumas ir palyginamumas, ir efektyvus Bendrijos kapitalo rinkos ir vidaus rinkos funkcionavimas.

2 straipsnis

Apibrėžimai

Šiame reglamente „tarptautiniai apskaitos standartai“ - tai Tarptautiniai apskaitos standartai (IAS), Tarptautiniai finansų apskaitos standartai (IFRS) ir juos liečiančios interpretacijos (SIC-IFRIC interpretacijos), šių standartų ir juos liečiančių interpretacijų vėlesni pakeitimai, būsiami standartai ir juos liečiančios interpretacijos, kuriuos skelbia arba priima Tarptautinė apskaitos standartų valdyba (IASB).

3 straipsnis

Tarptautinių apskaitos standartų priėmimas ir naudojimas

1. Remdamasi 6 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka Komisija priima sprendimą dėl Bendrijoje taikomų tarptautinių apskaitos standartų.
2. Tarptautiniai apskaitos standartai gali būti priimti tik jei jie:
 - neprieštarauja Direktyvos 78/660/EEB 2 straipsnio 3 dalyje ir Direktyvos 83/349/EEB 16 straipsnio 3 dalyje nustatytam principui ir prisideda prie Europos visuomenės gerovės ir
 - atitinka suprantamumo, tinkamumo, patikimumo ir palyginamumo kriterijus, keliamus finansinei informacijai, kuri reikalinga ekonominiams sprendimams priimti ir valdymo kryptingumui įvertinti.
3. Vėliausiai iki 2002 m. gruodžio 31 d. Komisija 6 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka priima sprendimą dėl tarptautinių apskaitos standartų, naudojamų įsigaliojus šiam reglamentui, taikymo Bendrijoje.
4. Visi priimtų tarptautinių apskaitos standartų tekstai skelbiami *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* visomis Bendrijos oficialiomis kalbomis kaip Komisijos reglamentas.

4 straipsnis

Bendrovių, kurių akcijomis prekiaujama viešai, konsoliduota finansinė atskaitomybė

Kiekvieniems finansiniams metams, prasidedantiems nuo 2005 m. sausio 1 d. arba vėliau, bendrovės, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės teisė, rengia savo konsoliduotą finansinę atskaitomybę laikydamosi tarptautinių apskaitos standartų, priimtų 6 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka, jei balanso pateikimo dieną jų vertybiniais popieriais yra leista prekiauti kurios nors valstybės narės reguliuojamoje rinkoje, kaip apibrėžta 1993 m. gegužės 10 d. Tarybos direktyvos dėl investicinių paslaugų vertybinių popierių srityje⁽⁹⁾ 1 straipsnio 13 dalyje.

5 straipsnis

Pasirinkimo galimybės dėl metinės finansinės atskaitomybės ir bendrovių, kurių akcijomis viešai neprekiuojama

Valstybės narės gali leisti arba reikalauti, kad:

- a) 4 straipsnyje minimos bendrovės rengtų metinę finansinę atskaitomybę,

⁽⁹⁾ OL L 141, 1993 06 11, p.27. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/64/EB (OL L 290, 2000 11 17, p. 27).

- b) kitos nei 4 straipsnyje minimos bendrovės rengtų konsoliduotą ir/arba metinę finansinę atskaitomybę,

pagal tarptautinius apskaitos standartus, priimtus 6 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

6 straipsnis

Komiteto darbo tvarka

1. Komisijai padeda apskaitos reguliavimo komitetas (toliau – Komitetas).
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.
Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas laikotarpis yra trys mėnesiai.
3. Komitetas patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

7 straipsnis

Pranešimai ir koordinavimas

1. Komisija palaiko reguliarius ryšius su komitetu dėl vykdomų IASB projektų statuso ir visų su tuo susijusių IASB išleistų dokumentų, kad koordinuotų pozicijas ir palengvintų diskusijas dėl standartų, galinčių atsirasti iš šių projektų ir dokumentų, priėmimo.
2. Komisija tinkamai laiku praneša Komitetui, jei ketina nesiūlyti priimti standarto.

8 straipsnis

Pranešimas

Kai valstybės narės imasi priemonių pagal 5 straipsnį, jos nedelsdamos apie tai praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms.

9 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

Nukrypdomos nuo 4 straipsnio, valstybės narės gali numatyti, kad 4 straipsnio reikalavimai būtų taikomi dėl kiekvienų finansinių metų, prasidedančių 2007 m. sausį arba vėliau, tokioms bendrovėms:

- a) kurių tik skolos vertybiniais popieriais leidžiama prekiauti kurios nors valstybės narės reguliuojamoje rinkoje, kaip apibrėžta Direktyvos 93/22/EEB 1 straipsnio 13 dalyje; arba
- b) kurių vertybiniais popieriais leidžiama viešai prekiauti ne valstybėje narėje ir kurios dėl to naudoja tarptautiniu mastu priimtus standartus nuo tų finansinių metų, kurie prasidėjo prieš paskelbiant šį reglamentą *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

10 straipsnis

Informacija ir peržiūrėjimas

Komisija peržiūri šio reglamento veikimą ir apie tai praneša Europos Parlamentui ir Tarybai vėliausiai iki 2007 m. liepos 1 d.

11 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną nuo jo paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 2002 m. liepos 19 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

P.COX

Tarybos vardu

Pirmininkas

T. PEDERSEN